

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حاجی‌صادقی در گفت‌وگوی تفصیلی با صبح‌صادق

جهاد کبیر رمز تداوم انقلاب اسلامی است

■ مجتبیٰ بزرگر ■

سوم خرداد بود که فرمانده معظم کل قوا، حضرت امام خامنه‌ای در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین(ع) برای نخستین بار از واژه جهاد کبیر استفاده کردند. عده‌ای در همان ابتدای طرح این واژه پُر محتوا به اشتباه مفهوم جهاد اکبر و اصغر را برای جهاد کبیر قائل شدند. بر خلاف این دسته از افراد، رهبر حکیم انقلاب اسلامی به هر تلاش و کوششی جهاد نمی‌گویند؛ بلکه آن حرکتی را جهاد می‌گویند که در مقابله قدرتمند با دشمن باشد. در جهاد کبیر آن تلاشی که در مقابل دشمن صورت می‌گیرد وجهه نظامی ندارد! خاستگاه این واژه در قرآن کریم به دورانی برمی‌گردد که پیامبر اکرم(ص) در مکه حضور داشتند و طبعاً دوران روشنگری، ایستادگی و مقاومت است. کشور ما در دورانی به سر می‌برد که کارزار نظامی برپا نیست، به تعبیر رهبر معظم انقلاب خرمشهرها در پیش است، منتها نه در میدان نظامی! لذا جهاد در این دوران ویژگی‌ها و پیچیدگی‌های خاص خود را دارد. در میدان نظامی دشمن را با چشم می‌توان مشاهده کرد و با اندک آموزشی می‌توان حداقل فعالیت‌هایی داشت؛ اما در جهاد کبیر دشمن و مواضعی که به آن ضربه می‌زند برای همگان آشکار نیست و صف‌بندی مقابل آن نیازمند بصیرت و تخصص است.

عده‌ای درصددند با حذف آیات جهاد، انقلاب و مؤلفه‌های قدرت و اقتدار اسلام، الگویی ضعیف و ذلت‌پذیر از اسلام و نظام اسلامی ارائه کنند و زمینه تسلیم شدن در برابر آمریکا را فراهم آورند و فرسنگ‌ها از توحید و از اسلام ناب محمدی فاصله گرفته‌اند. این‌گونه روشنگری‌های فرهنگی، همان جنگ نرم و جهاد کبیر ماست. برای تبیین هرچه بیشتر مفهوم ارزشمند جهاد کبیر و بیانات امام خامنه‌ای در آیین دانش‌آموختگی دانشگاه تربیت پاسداری امام حسین(ع) به سراغ حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبدالله حاجی‌صادقی، جانشین نماینده ولی‌فقیه در سپاه رفتیم تا با وی درباره منظور حضرت آقا از به کار بردن واژه جهاد کبیر، انتقال روحیه انقلابی و جهادی به جامعه و وظیفه پاسداری از انقلاب گفت‌وگو کنیم. در ادامه مشروح مصاحبه هفته‌نامه صبح صادق با ایشان را می‌خوانید.

■ رهبر فرزانه انقلاب اسلامی بحث جهاد را برای اولین بار به سه بخش جهاد اکبر، جهاد اصغر و جهاد کبیر تقسیم کردند؛ به نظر حضرت عالی منظور ایشان از به کار بردن واژه «جهاد کبیر» چه بود؟

آنچه رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در جمع افسران دانش‌آموخته دانشگاه امام حسین(ع) مطرح کردند در بیان و شیوه عمل بسیار خاص و قابل توجه بود. اولاً یک مراسم رسمی نظامی را به یک جلسه محبت با فرزندان خودشان تبدیل کردند؛ دستور فرمودند همه آرایش نظامی را رها کرده و بنشینند و همان موقع پیدا بود که می‌خواهند بیانات مهمی را مطرح کنند. بعد هم نسبت به اینکه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی سنگر نشین انقلاب است و در عرصه‌های مختلفی باید حضور داشته باشد ما را راهنمایی کردند. این که عملاً انجام دادند. در واقع، این کار رکن قوی ولایت‌محوری و تبعیت پاسداران را از رهبری و نظام ولایتی نشان می‌داد.

اما آنچه بیان فرمودند این بود که جهاد را سه قسم مطرح کردند: ۱- جهاد اصغر؛ جهاد رسمی با دشمنانی که حمله می‌کنند؛ ۲- جهاد اکبر؛ جهاد با نفس و با خودمحوری و ۳- در میان این مفاهیم، معظم‌له از یک جهادی پرده‌برداری کردند که کاملاً متناسب با نیازهای عصر انقلاب ماست و در برابر یک تهدید سازش‌ناپذیری در برابر تهدیدها، فشارها، تطمیع‌ها و مشکلاتی است که دشمنان خلق می‌کنند و جهاد کبیر راهکار مقابله با این تهدیدهاست. جهاد کبیر یک روحیه، یک فرهنگ و یک گفتمان است که نیروهای جبهه انقلاب اسلامی همواره باید در برابر جبهه استکبار از آن برخوردار باشند.

در قرآن کریم و در ادبیات دینی ما شرط اساسی و رکن مهم برای بقای نظام اسلامی همین مقابله با دشمنی‌های دشمنان، سازش‌ناپذیری در برابر تهدیدها، فشارها، تطمیع‌ها و مشکلاتی است که دشمنان خلق می‌کنند و جهاد کبیر راهکار مقابله با این تهدیدهاست. جهاد کبیر یک روحیه، یک فرهنگ و یک گفتمان است که نیروهای جبهه انقلاب اسلامی همواره باید در برابر جبهه استکبار از آن برخوردار باشند. ببینید! امروز برخی به خیال خام خودشان راه برون‌رفت کشور از مشکلات را، سازش و کوتاه آمدن در برابر سیاست‌های سلسله جہانی و جبهه استکبار می‌دانند. رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) -ایین خطر را به خوبی مشاهده کرده‌اند و از فرزندیانی که خودشان تعبیر «عزیزان من» و «فرزندان من» به کار بردند، مطالبه کردند که در برابر این خطر با جهاد کبیر، با آن فرهنگ، روحیه مقاومت و ایستادگی در مقابل این جریان بایستند و بداندند که عزت نظام اسلامی فقط با اتکا و اعتماد به خدا و بی‌اعتمادی به دشمنان حاصل می‌شود.

در واقع، حضرت آقا با جهاد کبیر آن روحیه تیزی را که مقدمه تولی است و همچنین روحیه اِستِذَاءُ بودن را که قبل از رُخْمَاءُ بِنَهْمٍ بودن است احیاء و تقویت کردند. روحیه «لا تَخْذَلُوا»هایی را که قرآن کتبار «طبعواالله»ها مطرح می‌کند نیز تبیین فرمودند. با مطرح کردن روحیه تیزی در کنار تولی ثابت کردند که برای بقای انقلاب باید به این جهاد کبیر اهمیت بیشتری بدهیم. حقیقتاً جهاد کبیر امروز یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های ماندگاری انقلاب اسلامی است.

اگرچه پهبادها (برندگان هدایت‌پذیر از راه دور) در دوران دفاع مقدس وارد عرصه کارزار شدند؛ اما دهه سوم و چهارم انقلاب دوران تبلور این دستاورد مهم دفاعی بود. در کشور ما سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مهم‌ترین نیروی به‌کار برنده پهبادها است و این به دلیل ماهیت مأموریت‌های این نهاد بوده و بر اساس نیازهای جدید در حال رشد و گسترش است. البته، ابتدا ممکن است تصور این باشد که نیروی به کارگیرنده پهباد در سپاه نیروی هوافضا است، اما قابل توجه اینکه پهباد در تمام نیروهای سپاه کاربرد داشته و در مأموریت‌های دفاعی و امنیتی تمام این نیروها استفاده می‌شود. شاهد، مهاجر، ابابیل، فطرس و… نام‌هایی آشنا از پهبادهای ایرانی است. در ادامه گزارشی مختصر از به کارگیری پهباد در نیروهای مسلح ارائه می‌شود.

فناوری کاملاً بومی

پهبادها پیش از انقلاب مفهومی حتی ذهنی نداشتند و فناوری آنها در کشور از صفر تا صد کاملاً بومی و انقلابی است. پهبادها تبلور عمل جهادی فرزندان انقلاب هستند. نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران جزو سه کشور برتر در حوزه تولید و به کارگیری پهباد هستند. البته، باید به این نکته توجه داشت که اگرچه فناوری پهبادها به هم شبیه است، اما کشورها در این حوزه به طور محرمانه عمل کرده و فناوری‌های هر یک انحصاری است. سامانه رانش، آلیاژ بدنه، توان نرم‌افزاری، سوخت و مداومت سربازی، توانایی اپتیکی، توانایی رهگیری و… همه فناوری‌های

بنده این‌ن طور تلقی می‌کنم که یکی از مطالبات رهبر معظم انقلاب در سخنرانی‌های اواخر سال گذشته‌شان این بود که مؤلفه‌های ماندگاری انقلاب اسلامی تبیین، تحلیل و ارائه شود؛ در این جلسه خودشان یکی از مهم‌ترین این مؤلفه‌ها را که روحیه انقلابی و جهادی است تبیین کردند. به تعبیر قرآن روحیه انقلابی و جهادی از ویژگی‌ها و الزامات ایمان راسخ می‌باشد که قرآن به آن تکیه می‌کند؛ مؤمنان واقعی کسانی هستند که وقتی ایمان می‌آورند گرفتار شک و تردید نمی‌شوند، حرکت‌ها و جریان‌سازی‌ها آنها را منغل نمی‌کند و بر اصول استقامت دارند و به دشمنان اعتماد نمی‌کنند. همواره با دشمنان در فکر، اعتقاد و عمل درگیرند و با آنها مبارزه می‌کنند. امروز دشمن می‌خواهد آن روحیه جهادی و مقاومت را کمرنگ کند. می‌خواهد با نفوذ فرهنگ غربی و تلاش خودش این مفهوم را به جامعه القا کند که نجات کشور فقط با کوتاه آمدن در اصول و سازش با جبهه استکبار تحقق می‌یابد.

حضرت آقا به ما یاد دادند و همه را به این مهم فراخواندند که مواظب این خطر بزرگ باشیم؛ نگذارید دشمنان در تغییر ذائقه مردم و جهت‌گیری فکری جامعه موفق شوند و در تحلیل مسئولان تناقض ایجاد کنند. متأسفانه باید بپذیریم برخی از مسئولان نسبت به این جهاد کبیر و روحیه انقلابی و جهادی ضعف‌هایی از خود نشان دادند که در برخی از جریان‌های پس از انقلاب و به تازگی شاهد آن هستیم. بنابراین اولین نکته‌ای که پیشنهاد می‌شود این است که این مفاهیم ارزشمند را به شایستگی تبیین کنیم؛ زیرا امروز جهاد کبیر شرط تداوم انقلاب است.

امروز بقای انقلاب و ماندگاری حرکتی که حضرت امام(ره) آغاز کردند با جهاد کبیر و فرهنگی کردن سازش‌ناپذیری در برابر دشمنان، میسر است. ریشه جهاد کبیر در «مثلی لا یباع مثله»، «کونوا للنظام خصماً وللظلم عوناً» و بسیاری از آیات قرآن کریم وجود دارد. معنای واژه جهاد کبیر در «ان اعتَبِدُوا اللهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» و در کنار «طبعواالله»ها و «لا تضعوا»ها مشهود است. کنار آیاتی از قرآن که به ما آموخته‌اند رکن به ظالمان و اتکا به دشمنان موجب نابودی ما، قطع ولایت و نصرت خدا می‌شود. اگر به این نکته‌ها و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب توجه کنیم در خواهیم یافت معظم‌له ما را نسبت به یک خطر بزرگ هشدار می‌دهند. امیدوارم همه ما با هوشیاری تلاش کنیم این جهاد کبیر و روحیه جهادی و انقلابی را همواره در جوانان و مردم خودمان، خاصه در میان پاسداران و بسیجیان که سنگر نشین خط مقدم انقلاب هستند روز به روز تقویت کنیم.

■ رهبر معظم انقلاب فرمودند از وضعیت موجود تبیین و تحلیل صورت گیرد؛ تقریباً این وظیفه متوجه مأموریت معاونت سیاسی می‌شود. برای عملیاتی‌سازی منویات معظم‌له در بحث تبیین و بصیرت‌افزایی باید چه اقدامات و کارهایی انجام شود و حضرت عالی چه راهکارهایی را پیشنهاد می‌کنید؟

اولاً وضعیت‌شناسی فوق‌العاده در راهکار و راهبرد دادن نقش بسزایی دارد. چون وضعیت‌شناسی یعنی معاینه وضع موجود تا

آنچه ارائه می‌دهیم یک نسخه جامع باشد. بسیاری از سقوط‌ها و لغزش‌های افراد و بسیاری از امت‌هایی که گرفتار انحراف شدند به سبب غفلت از وضعیت و نبرنگ‌ها و برنامه‌های پنهان دشمن بوده است. اما اینکه چه کاری می‌توان انجام داد؟ دستگاه‌های اطلاعاتی با اشراف اطلاعاتی کامل و نیروهای تحلیلگر با تحلیل درست و واقع‌بینانه باید نسبت به وضع موجود مثل یک تشکیلات آزمایشگاهی که در بیمارستان‌ها وجود دارد، دقیق و به موقع وارد عمل شوند. همچون پزشکی که برای ارائه نسخه‌ای جامع و کامل در ابتدا دستور می‌دهد آزمایشگاه آزمایش‌هایی را انجام دهد و به‌اصطلاح یک بیمار را از جهات مختلف وضعیت‌شناسی کند، ما باید همین وضعیت را نسبت به نبرنگ‌های دشمن داشته باشیم که آنها چه نقشه‌هایی را برای ما دارند. اینها را خوب بشناسیم و راهکار آن، این است که در وهله اول، انسجام همگانی داشته باشیم.

پس شرط اول آن اشراف اطلاعاتی است؛ به معنای بازی نخوردن است و سپس تحلیل درست از وضعیت و درک محور اصلی خطر و حمله دشمن است که باید این را درج کنید که رهبر معظم انقلاب این مسیر را به خوبی به ما یاد دادند.

تا آنجا که بنده اطلاع دارم معاونت سیاسی نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه کارگروهی را برای این امر در نظر گرفته است؛ این کارگروه با دعوت از همه کسانی که می‌توانند در این امر نقش‌آفرین باشند، هم بحث اشراف اطلاعاتی، هم تحلیل و هم اینکه حالا در برابر این خطر‌ها، حمله‌ها و جریان نفوذ و القانات دشمن باید چه نسخه‌ای را عملی کرد، جد دنبال می‌کند. ان‌شاءالله امیدوارم این کارگروه، فعال و جدی این دستور بزرگ و مطالبه اساسی رهبری را به سرمنزل مقصود برساند.

■ یک پاسدار انقلابی چگونه می‌تواند در عرصه جهاد کبیر نقش‌آفرینی کند؟

یک پاسدار اولاً باید خودش این روحیه را به معنای واقعی در وجود خودش پیاده کند. مثل عزیزانی که امروز در همه صحنه‌های دفاع از انقلاب، چه در داخل و چه در هر کجا جریانی انقلاب را تهدید می‌کند با همین روحیه جهادی و با تمام قدرت وارد میدان می‌شوند. این عزیزانی که الان در دفاع از حرم اهل‌بیت(ع) مجاهدت می‌کنند، جان می‌دهند اما نمی‌گذارند مکتب، انقلاب و نظام از دست برود و این مهم از مصادیق بارز وظیفه‌شناسی و انقلابی‌گری به شمار می‌رود.

در داخل هم باید با هوشیاری و بصیرت، اول خودش این روحیه جهادی را داشته باشد و در وهله بعدی نگذارد ظواهر دنیایی و جاذبه‌های مادی او را از مسیر درست و اصولی منحرف کند و تحت تأثیر قرار بدهد. بعد هم برای بصیرت‌افزایی امت، نقشه‌های دشمنان، نرم‌زبانی‌ها و به‌اصطلاح دست مخملی‌شان را افشا کند تا همگان بدانند ممکن است اینها قرآن‌ها را هم بر سر نیزه بیاورند تا خودشان را خودی معرفی کنند؛ تا خودشان را در جبهه حق تعریف کنند و به این واسطه به بدنه انقلاب اسلامی خدشه وارد کنند. ما باید نفاق جدید و پنهانی که دشمن دنبال می‌کند را افشا کنیم و این امر همان رسالت جدیدی است که امروز همه ما در جایگاه پاسداران حریم ولایت و حافظان دستاوردهای انقلاب اسلامی برعهده داریم.

گزارشی از وضعیت فناوری پهباد در سپاه

پرندگان که همه گیر می‌شوند

■ حسن ابراهیمی ■

یک دستاورد منحصربه‌فرد است؛ چراکه با حذف کابین خلبان، کوچک‌سازی محقق شده و هزینه‌های انسانی کم می‌شود.

نیروی زمینی

بزرگ‌ترین به‌کارگیرنده پهبادهای شناسایی نیروی زمینی سپاه است. لازمه عملیات زمینی، شناسایی و اطلاعات دقیق است. در گذشته (در دوران دفاع مقدس) عامل انسانی اصلی‌ترین ابزار شناسایی بود، اما امروز فناوری حرف اول را می‌زند؛ لذا انواع پهبادهای پیشرفته و سبک با توانایی بالا برای شناسایی با ابزار

سخن‌خوار خامنه‌گردان

هستند که بعد از آنکه دیدند در برنامه حذف امام و پیاده‌سازی ایده شوم عصر خمینی ناکام ماندند و امت نمی‌گذاردن امام فراموش شود، (هر چند بعضی از کسانی که این توفیق را داشتند و از نزدیکان امام بودند در حفظ مکتب امام کوتاه آمدند) امام را تحریف کنند. تحریف امام به مکتب امام است. پاسدار باید بداند بقای این انقلاب به بقای فکری و سیاسی امام است که در قالب مکتب روشنگر رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) تداوم پیدا می‌کند.

■ بفرمایید منظور حضرت آقا از اینکه در سالروز حماسه سوم خرداد در جمع افسران جوان سپاه فرمودند «خرمشهرها در پیش است»، چه بود؟

می‌دانید خرمشهر در دفاع مقدس برای ما یک نقطه‌محوری بود. از این جهت، هم تصرف خرمشهر توسط دشمن برای ما دشواری‌های خودش را داشت و هم فتح خرمشهر پیروزی بی‌نظیری به شمار می‌رفت؛ الان دشمن به دنبال خرمشهرهای ذهنی، فکری و مکتبی ماست. او می‌خواهد این نقاط را فتح کند! البته نسبت به برخی از مسئولان در این بخش توفیقاتی داشته، البته نه به دلیل قدرت او بلکه به دلیل غفلت ما و کوتاه آمدن برخی از مسئولان ماست. امروز دشمن توانسته برخی از خرمشهرهای فکری و ذهنی برخی از مسئولان را برای خودش اشغال کند و ما باید به مانند عملیات بیت‌المقدس با همان روحیه اتصال به خدا و به مبدا وحی و الهی بتوانیم این فتح‌های بزرگ را مثل فتح خرمشهر بیافرینیم و ثابت کنیم دشمن نه می‌تواند خرمشهر زمینی ما را فتح کند و نه در اشغال خرمشهر فکری امت اسلامی می‌تواند به توفیقی دست یابد. من فکر می‌کنم نگاه حضرت آقا این است که «ای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ای فرزندان انقلابی دنبال فتح خرمشهرهای بزرگ‌تر از خرمشهر سرزمینی باشید.»

همانگ‌کننده ارائه فناوری‌های مورد نیاز تولید و استفاده از پهباد به نیروهای محور مقاومت باشد و هم هماهنگ‌کننده حضور پهبادها و کارشناسان ایرانی(سایر نیروهای سپاه) در برخی عملیات‌های محور مقاومت با هماهنگی دولت‌های آنها. نمونه‌های آن در عملیات بسیج مردمی عراق و نبردهای سوریه در مقابل گروه‌های تروریستی مشاهده شده است.

ارتش

حجم استفاده از پهباد در ارتش به اندازه سپاه نیست، عملیات شناسایی، پهبادهای انتحاری و پهبادهای عملیاتی در ارتش هم مورد استفاده قرار می‌گیرد و اصولاً از لوزام اصلی حضور در صحنه‌های نبرد است. اصلی‌ترین استفاده‌کننده پهباد در ارتش، نیروی زمینی است.

آینده پهبادهای ایرانی

به نظر می‌آید در آینده جمهوری اسلامی ایران علاوه‌بر پیشرفت در حوزه پهبادهای شناسایی و بهبود وضعیت عملیاتی و مداومت پروازی، کم‌صدا و بی‌صدا کردن، افزایش قابلیت‌های آتش‌باری، بهبود کیفیت شناسایی در تلفیقی از نسل پنجم و ششم جنگنده‌ها، اقداماتی را برای تولید پهبادهای بزرگ با قابلیت رادارگریزی، هدایت‌پذیری بدون خلبان، حمل مهمات سنگین، با قابلیت درگیری هوایی، رهگیری موشک و بمباران‌های راه دور و… را در برنامه دارد تا بر اساس نیازها و تهدیدها، بر قدرت دفاعی خود افزوده و تهدیدات دفع شوند.